

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ»

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітньо-професійна програма	«Право»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Кафедра права та публічного управління
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	4
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Шапенко Людмила Олександрівна , кандидат юридичних наук, доцент кафедри права та публічного управління
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/shapenko-lyudmila-oleksandrivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: shapenkol@ukr.net
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Опанування дисципліни потребує базових знань з таких дисциплін, як «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Правозахисні інституції в Україні», «Адміністративне право України», та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Фінансове право України», «Міжнародне публічне право».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	денна форма навчання					
	5	150	36	54	60	Екзамен
	заочна форма навчання					
	5	150	2	4	114	Екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна: «Адміністративне судочинство в Україні» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань з теорії та практики адміністративного процесу, поглибленого розуміння механізмів судового захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин, а також практичних умінь та навичок щодо застосування норм Кодексу адміністративного судочинства України, складання процесуальних документів і здійснення представництва в адміністративних судах. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти поглиблених теоретичних знань щодо засад
------------------------	---

	адміністративного судочинства в Україні та практичних компетентностей, необхідних для ефективного захисту прав людини й юридичних осіб у публічно-правових спорах. Завдання вивчення навчальної дисципліни полягає у засвоєнні понятійного апарату та норм Кодексу адміністративного судочинства України; розуміння критеріїв юрисдикції та підсудності публічно-правових спорів; вивчення особливостей доказування; аналіз практики Верховного Суду; формування навичок складання процесуальних документів та здійснення представництва інтересів фізичних і юридичних осіб у відносинах із суб'єктами владних повноважень в адміністративних судах. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Результати навчання	Здобувач повинен знати: - сутність адміністративного судочинства, його принципи, завдання та функції; - сутність, принципи, загальні засади процедурних проваджень, та порядок реалізації основних з них; - сутність адміністративної юрисдикції, її відмінність від інших видів юрисдикційної діяльності; - загальні положення адміністративного судочинства. Здобувач повинен вміти: - аналізувати норми різних адміністративно-правових актів; синтезувати зміст норм адміністративно-правових актів; - тлумачити та застосовувати норми адміністративного законодавства для вирішення науково-практичних завдань; - правильно використовувати в практичній діяльності засоби та методи публічно-адміністративної діяльності; - готувати адміністративні акти та приймати управлінські рішення, юрисдикційні та інші акти; - складати процесуальні документи в порядку адміністративного судочинства та адміністративних процедур; - давати правову характеристику конкретних ситуацій в процесі; - опрацьовувати наукові та нормативні джерела з метою узагальнення знань у сфері адміністративно-процесуального права.
Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має можливість набути наступні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові

	цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ФК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи. ФК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. ФК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. ФК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини . ФК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. ФК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. ФК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. ФК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. ФК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. ФК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. ФК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування. ФК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення. ФК18. Здатність застосовувати правові знання для забезпечення правового регулювання статистики, обліку та аудиту.
Програмні результати навчання	Відповідно до освітньо-професійної програми «Право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН): РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. РН2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел. РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю. РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему. РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

	PH10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології. PH11. Мати базові навички риторики. PH12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло. PH13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. PH14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності. PH15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. PH16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності. PH17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди. PH18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. PH19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. PH20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. PH21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. PH22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. PH24. Вміти застосовувати правові знання для забезпечення правового регулювання статистики, обліку та аудиту.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретико-інституційні засади адміністративного судочинства. Тема 1. Загальні положення адміністративного судочинства. Тема 2. Система адміністративних судів. Юрисдикція адміністративних судів і підсудність адміністративних справ. Тема 3. Суб'єкти адміністративного судового процесу. Тема 4. Докази та доказування в адміністративному судовому процесі. Тема 5. Процесуальні строки, судові виклики та судові витрати в адміністративному судочинстві. Змістовий модуль 1. Процесуальні основи адміністративного судочинства в Україні. Тема 6. Позов. Проведення в суді першої інстанції. Тема 7. Особливості позовного провадження в окремих категоріях справ. Тема 8. Судові рішення. Виконання судових рішень в адміністративних справах. Тема 9. Оскарження і перегляд рішень адміністративних судів України.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», колоквиуми, дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної

дисципліни	добросовісності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної добросовісності регламентуються: Положення про академічну добросовісність НАСОН, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну добросовісність НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної добросовісності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну добросовісність НАСОН. Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол №10 від 08 травня 2025 р.).
------------	---

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України: Закон України від 28 червн. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06 липн. 2005 р. № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
4. Адміністративне право та адміністративне судочинство : навч. посіб. / уклад. : Г. М. Гриценко, Г. В. Татаренко, В. І. Жолудева, Л. В. Котова, О. С. Арсентьєва. Київ: Вид-во СОН ім. В. Даля, 2025. 213 с.
5. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні: навч. посіб. у 2-х т. Т. 1. / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Одеса : Вид-во «Юридика», 2024. 622 с.
6. Адміністративне процесуальне право та сучасне адміністративне е-судочинство : навч. посіб. / В. В. Волік. Київ : МДУ, 2024. 135 с.
7. Адміністративне судочинство (у схемах). 2-ге вид., доп. / за заг. ред. д-ра.юрид.наук, проф. В. В. Сокурєнка. Харків : Харківський нац. ун-т внутрішніх справ, 2023. 239 с.
8. Адміністративне судочинство: навч.-метод. посіб. / А. Осадчий, О. Закаленко,

Т. Латковська, Д. Козачук, В. Веселий. Чернівці, 2024. 277 с.

9. Адміністративне судочинство : підруч. для здобувачів вищ. освіти / В. В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.; за заг. ред. Р. В. Шаповала. Харків : Право, 2023. 432 с.

11. Бевзенко В. М., Смокович М. І. Адміністративний процес України: теорія і практика : підруч. Київ : Дакор, 2024. 1256 с.

12. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України /за заг. ред. А. Г. Чубенка. Київ : Професіонал, 2023. 645 с.

13. Чижмарь К. І., Журавльов Д. В. Адміністративне судочинство. Процесуальні документи: наук.-практ. коментар. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 152 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

<i>За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.</i> <i>Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни. Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Адміністративне судочинство в Україні» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.</i>		
Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	робота на лекціях	-
	розв'язання практичного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	максимум - 3 бали
	розв'язання теоретичного завдання	максимум – 2 бали
	усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	максимум – 2 бали
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	модульний контроль № 1	максимальна оцінка – 20 балів
	модульний контроль № 2	максимальна оцінка – 20 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	екзамен	максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	робота на лекціях	-
	робота на практичних заняттях	від 0 до 10 балів
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Тестовий контроль	максимальна оцінка – 60 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською оцінювальною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутня. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри права та публічного управління. Протокол від 28 серпня 2026р. № 1